

KOMENTÁŘ

K 31. prosinci 2022 žilo na území Jihomoravského kraje 1 217 200 obyvatel, proti konci roku 2021 se počet obyvatel zvýšil o 32 632 osob. Na přírůstku počtu obyvatel se podílelo pouze stěhování, do kraje se přistěhovalo o 33 898 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Přirozenou cestou by se počet obyvatel snížil, neboť zemřelo o 1 266 osob více, než se živě narodilo.

Počet obyvatel meziročně vzrostl ve všech okresech Jihomoravského kraje. Ve všech okresech byl zaznamenán přírůstek obyvatel stěhování. Přirozený úbytek obyvatel byl zaznamenán ve všech okresech s výjimkou okresu Brno-venkov. Nejvíce obyvatel, a to 16 635, přibýlo v okrese Brno-město. Počet obyvatel Jihomoravského kraje se zvyšuje nepřetržitě již od roku 2003 (tedy 20 let).

Na konci roku 2022 žilo v Jihomoravském kraji **596 399 mužů** (49,0 %) a **620 801 žen** (51,0 %), na 1 000 mužů tak připadalo 1 041 žen. Z okresů kraje byl nejvyšší podíl žen v populaci okresu Brno-město, podíl 51,5 % žen znamenal, že na 1 000 mužů připadalo 1 063 žen. Odlišná situace v podílu pohlaví ale byla v dělení podle základních věkových skupin. Ve věkových skupinách 0 až 14 let a 15 až 64 let byl v kraji vyšší podíl mužů (51,2 %, resp. 50,8 %), stejně tak tomu bylo i ve všech okresech kraje. Pouze ve věkové skupině 65 a více let se projevila výrazná převaha žen - 58,3 % žen a 41,7 % mužů (na 1 000 mužů této věkové skupiny připadalo 1 401 žen).

Z pohledu věkové skladby obyvatelstva největší část obyvatel tvoří osoby **ve věku 15 až 64 let** (769,2 tisíc osob, tj. **63,2 % celku**), následuje skupina obyvatel **ve věku 65 a více let** (247,6 tisíc, tj. **20,3 %**), nejnižší podíl, a to **16,5 %**, tvoří **obyvatelé ve věku do 14 let** (200,4 tisíc osob). Rok 2004 byl posledním rokem, ve kterém podíl dětské složky obyvatel převyšoval podíl obyvatel ve věku 65 a více let (14,7 %, resp. 14,6 %). Podíl dětské složky obyvatel v kraji se od roku 1991 postupně snižoval a minima dosáhl v roce 2008 (podíl 13,8 %). Od roku 2009 se však podíl osob ve věku do 14 let na populaci Jihomoravského kraje zvyšuje. Pro ilustraci dlouhodobého vývoje lze uvést podíly jednotlivých věkových skupin v roce 1991 - podíl dětí tvořil 20,6 %, podíl osob ve věku 15 až 64 let dosáhl 66,0 % a osob starších 65 let bylo 13,4 %. Z okresů kraje byl na konci roku 2022 nejvyšší podíl dětí z celku v okrese Brno-venkov (18,6 %), nejnižší v okrese Hodonín (14,5 %). Nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let byl v okrese Brno-město (63,6 %), nejnižší v okrese Blansko (62,0 %). Nejvyšší podíl obyvatel nejstarší věkové skupiny byl v okrese Hodonín (21,9 %), nejnižší pak v okrese Brno-venkov (18,5 %).

Ze zastoupení 3 základních věkových skupin obyvatel kraje jsou konstruovány indexy stárí, závislosti či ekonomického zatížení. Hodnota **indexu stárí** udává, že na 100 dětí v kraji připadlo 123,6 osob starších 65 let. Hodnota **indexu závislosti I** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 26,1 dětí, hodnota **indexu závislosti II** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 32,2 osob starších 65 let a konečně hodnota **indexu ekonomické závislosti (zatížení)** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 58,3 obyvatel v dětském věku a poproduktivním věku.

Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje na konci roku 2022 dosáhl 42,5 roku, ženám bylo v průměru 43,9 roku a mužům 41,0 let. Průměrný věk v kraji se od roku 1991 zvýšil o 5,8 roku, u mužů se zvýšil o 6,2 roku a průměrný věk žen vzrostl o 5,4 roku. Nejvyšší průměrný věk podle pohlaví měli obyvatelé okresu Hodonín – muži 42,5 let, ženy 45,7 let, naopak nejnižší průměrný věk byl v okrese Brno-venkov – muži 40,0 let a ženy 42,3 let.

V průběhu roku 2022 se v Jihomoravském kraji narodilo 12 125 dětí, **živě se narodilo 12 078 dětí**, mrtvě 47 dětí. Živě narozených dětí bylo proti roku 2021 o 1 007 méně. Nejvyšší porodnost byla v okrese Vyškov, kde na 1 000 obyvatel připadlo 10,8 živě narozených dětí. Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlápci, což platilo i v roce 2022, kdy se narodilo 6 283 chlapců (52,0 %) a 5 795 děvčat. V okrese Blansko chlápci tvořili dokonce 55,6 % narozených dětí, naproti tomu v okrese Břeclav pouze 49,7 %. Mimo manželství se za 12 měsíců roku 2022 narodilo 5 202 dětí, tedy 43,1 % z živě narozených (v rámci ČR to bylo 48,2 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl v okrese Znojmo (51,5 %), naopak v okrese Brno-venkov to bylo „pouze“ 40,9 % dětí.

V průběhu roku 2022 **zemřelo** v Jihomoravském kraji **13 344 osob** (6 697 mužů, 6 647 žen), což bylo o 1 902 zemřelých méně než v roce předešlém. Hrubá míra úmrtnosti činila 11,0 zemřelých na tisíc osob. Z okresů Jihomoravského kraje nejvíce lidí zemřelo v Brně-městě (4 436 osob), nejvyšší úroveň úmrtnosti v relativním vyjádření byla v okrese Hodonín, a to 11,8 zemřelých na 1 000 obyvatel. Nejnižší úmrtnost (10,0 zemřelých na 1 000 obyvatel) byla v okrese Brno-venkov.

Do Jihomoravského kraje se v průběhu roku 2022 **přistěhovalo 43 204 osob**, tedy o 28 645 osob více než v roce 2021. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 6 943 osob (16,1 % přistěhovalých) a 36 261 osob se přistěhovalo ze zahraničí (84,0 % přistěhovalých). **Více než polovina přistěhovalých z ciziny mířila do**

Brna (20 167 osob, tj. 55,6 % krajského celku). Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 9 306 osob** (o 260 osob více než za 12 měsíců roku 2021). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 6 966 osob (74,9 % vystěhovalých) a 2 340 osob se odstěhovalo do zahraničí (25,1 % vystěhovalých). Počet obyvatel v kraji se tak stěhováním zvýšil o 33 898 osob.

Jihomoravská nej... v roce 2022¹⁾

Ukazatel	Tři obce s nejnižší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2022	Tři obce s nejvyšší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2022
Počet obyvatel k 31. 12.	Ústup	BK	37	Brno	BM	396 101
	Makov, Zblovce	BK, ZN	44	Znojmo	ZN	34 146
	Lhota u Olešnice	BK	45	Břeclav	BV	24 544
Průměrný věk celkem (roky)	Krasová	BK	35,5	Podhradí nad Dyjí	ZN	56,5
	Holubice	VY	35,6	Louka	BK	53,2
	Kupařovice	BO	35,9	Zblovce	ZN	51,8
Průměrný věk mužů (roky)	Kupařovice	BO	33,0	Podhradí nad Dyjí	ZN	55,1
	Řikonín	BO	33,5	Zblovce	ZN	53,5
	Dlouhá Lhota	BK	33,8	Střelice	ZN	52,1
Průměrný věk žen (roky)	Malešovice, Zhoř	BO	35,9	Podhradí nad Dyjí	ZN	58,1
	Holubice	VY	36,2	Louka	BK	57,0
	Krasová	BK	36,8	Nelepeč-Žernůvka	BO	56,8
Podíl obyvatel ve věku 0 až 14 let (%)	Podhradí nad Dyjí	ZN	2,0	Katov, Krasová	BO, BK	27,0
	Úsuší	BO	6,4	Řikonín	BO	25,5
	Louka	BK	6,5	Holubice	VY	25,3
Podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let (%)	Lubné	BO	48,1	Úsuší	BO	76,0
	Zblovce	ZN	52,3	Křížanovice u Vyškova	VY	75,2
	Lubnice	ZN	52,5	Našiměřice	ZN	75,1
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	Zhoř	BO	8,7	Podhradí nad Dyjí	ZN	45,1
	Křížanovice u Vyškova	VY	10,3	Zblovce	ZN	38,6
	Malešovice	BO	10,4	Louka	BK	37,1
Index stáří (počet osob ve věku 65+ let na 100 dětí ve věku 0-14 let)	Zhoř	BO	42,9	Podhradí nad Dyjí	ZN	2 300,0
	Ústup	BK	44,4	Louka	BK	575,0
	Malešovice	BO	46,4	Oslhovice	ZN	440,0
Index závislosti I (počet dětí ve věku 0-14 let na 100 osob ve věku 15-64 let)	Podhradí nad Dyjí	ZN	3,7	Lubné	BO	48,0
	Úsuší	BO	8,4	Katov	BO	47,7
	Křepice	ZN	9,9	Krasová	BK	45,3
Index závislosti II (počet osob ve věku 65+ let na 100 osob ve věku 15-64 let)	Zhoř	BO	12,2	Podhradí nad Dyjí	ZN	85,2
	Křížanovice u Vyškova	VY	13,8	Zblovce	ZN	73,9
	Malešovice	BO	15,5	Nelepeč-Žernůvka	BO	66,7
Index ekonomického zatížení (počet osob ve věku 0-14 a 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let)	Úsuší	BO	31,6	Lubné	BO	108,0
	Křížanovice u Vyškova	VY	33,0	Zblovce	ZN	91,3
	Našiměřice	ZN	33,1	Lubnice	ZN	90,3
Přirozený přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (%)	Nelepeč-Žernůvka	BO	-102,6	Skrchov	BK	31,7
	Zálesná Zhoř	BO	-52,6	Dlouhá Lhota	BK	21,1
	Křepice	ZN	-37,4	Újezd u Tišnova	BO	21,1
Migrační přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (%)	Malá Roudka	BK	-59,1	Boskovštejn	ZN	271,8
	Ústup	BK	-51,3	Lažánky	BO	269,6
	Korolupy	ZN	-47,6	Vítonice	ZN	237,6
Celkový přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (%)	Nelepeč-Žernůvka	BO	-128,2	Lažánky	BO	273,3
	Ústup	BK	-76,9	Boskovštejn	ZN	271,8
	Újezd u Boskovic	BK	-52,7	Vítonice	ZN	244,7
Počet žen na 1 000 mužů	Bojanovice	ZN	704	Lubné	BO	1 476
	Prostřední Poříčí	BK	720	Kadov	ZN	1 317
	Dlouhá Lhota	BK	753	Makov	BK	1 316

¹⁾ bez údajů VÚ Březina, okres Vyškov

ZKRATKY OKRESŮ: BK - Blansko, BM - Brno-město, BO - Brno-venkov, BV - Břeclav, HO - Hodonín, VY - Vyškov, ZN - Znojmo

V 50 městech Jihomoravského kraje žilo na začátku roku 2022 celkem 726 843 obyvatel. K **31. 12. 2022** zde žilo **750 867 obyvatel**, v průběhu roku se tak počet obyvatel ve městech **zvýšil o 24 024 osob**. Podíl městského obyvatelstva na konci roku 2022 činil 61,7 %. **Zvýšení počtu obyvatel měst** je pouze zásluha stěhování - do měst se přistěhovalo o 25 157 obyvatel více, než se z měst vystěhovalo. Počet obyvatel měst by přirozenou cestou poklesl - ve městech se narodilo o 1 133 osob méně, než jich zemřelo.

Počet obyvatel se v Jihomoravském kraji snížil pouze ve 4 městech, v absolutním vyjádření nejvýrazněji v Hodoníně (pokles o 23 osob) a ve Velkých Opatovicích (o 21 osob). V přepočtu na 1 000 obyvatel byl nejvyšší úbytek obyvatel zaznamenán ve městech Jevišovice (-6,98 na 1 000 obyvatel) a Velké Opatovice (-5,94 ‰). Ani v jednom městě v kraji nebyl zaznamenán úbytek počtu obyvatel stěhováním i přirozenou cestou, k úbytku obyvatel ve všech 4 případech došlo vyšším přirozeným úbytkem než migračním přírůstkem.

Zvýšení počtu obyvatel bylo zaznamenáno ve 46 jihomoravských městech. Nejvyšší absolutní přírůstky počtu obyvatel byly zjištěny v Brně (16 635 osob), ve Znojmě (776 obyvatel) a v Břeclavi (601 obyvatel). V přepočtu na 1 000 obyvatel byl nejvýraznější nárůst obyvatel zaznamenán ve městě Pohofelice (64,30 na 1 000 obyvatel), Bzenec (57,76 ‰), a Hrušovany nad Jevišovkou (56,72 ‰). Pouze v 10 městech v kraji byl zaznamenán současně přírůstek počtu obyvatel stěhováním i přirozenou cestou.